

2. konference české pastorální teologie

"HŘÍŠNÝ PYŠNÍKU": MEZI PASTORACÍ AUTORITATIVNÍ A BEZTVAROU

Přihlášení
na konferenci:

Teologická fakulta JU, Kněžská 8

23

ŘÍJNA

2026

Teologická
fakulta
Faculty
of Theology

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

SCAN ME

2. konference české pastorální teologie

"HŘÍŠNÝ PYŠNÍKU": MEZI PASTORACÍ AUTORITATIVNÍ A BEZTVAROU

Napříč různými církvemi působícími v Česku pozorujeme snahu o orientaci pastorace nejen na praktikující, ale také na tzv. nevěřící. Druhý z pojmů přitom bývá používán jako široká sběrná kategorie pro všechny, koho nelze označit za farníky, členy církevní obce, ap. Často se také tyto kategorie staví proti sobě, buď "věřící" nebo "nevěřící" - namnoze i ze strany věřících, kteří aktivity pro "nevěřící" chápou jako "výprodej" všeho posvátného, čemu zůstali věrní.

Vedle tendence vnímat zaměření pastorace na věřící a nevěřící dichotomně, můžeme pozorovat i jiné napětí, totiž mezi normativním a subsidiárním pojetím pastorace nebo diakonie a charity, ale také výuky náboženství. V praxi tak můžeme objevovat příklady normativní pastorace nebo výuky náboženství zaměřené na "nevěřící" stejně jako subsidiární formy pastorace zaměřené na "věřící" et vice versa...

Normativní přístup se někdy stává dokonce očekávaným; církve podle něj mají být ve své agendě vně i dovnitř normativní, nikoliv subsidiární. Signifikantní je pak pro tento problém jak debata o synodálním procesu v katolické církvi, tak – také a zejména – jeho časté nepochopení.

Normativní přístup se tak stává pokusem zjednodušit komunikaci evangelia na autoritativně pojatý systém pokynů a pravidel, jejichž dodržování má přinést snadno měřitelné výsledky. Kdo se jim nechtějí nebo nemohou podřídit, jsou bez ohledu na důvody vystaveni moralizujícímu tlaku a odsudkům. Subjektem pastorace se pak stávají výlučně církevní profesionálové.

Subsidiární pastorace či diakonie nebo charita a náboženská výchova se naopak mohou stávat beztvarymi, bez jasného směru, kdy je nejdůležitější, aby se něco dělo a dělalo společně, což je svého druhu jiná forma pokusu. Přenesení odpovědnosti za pastoraci na všechny křesťany, kdy se subjektem pastorace stává celé společenství, vyžaduje alespoň elementární snahu o hledání shody, která je náročná. Pastorace proto může nakonec působit bezradně, dokonce být znejišťující.

Konference se bude zabývat kritickou reflexí jak normativní, tak subsidiární pastorace / charity a diakonie / náboženské výchovy – jako teologického, pastoračního i praktického problému.

Referáty by se měly zaměřit např. na tato témata:

- Jak se normativní/subsidiární přístup projevuje v pastoraci, katechezi, charitě, sociální práci či náboženské výuce;
- Analýzy, proč normativní přístup přitahuje subjekty i objekty pastorace / charity a diakonie / náboženské výchovy;
- Co vlastně znamená subsidiární přístup v pastoraci / charitě a diakonii / náboženské výchově;
- Čím může být normativní/subsidiární přístup pro pastoraci / charitu a diakonii / náboženskou výchovu škodlivý a čím přínosný;
- Jak mohou církve lépe pracovat s pluralitou lidí, kteří nejsou „farníky“, ale mají své duchovní potřeby;
- Jak mohou církve lépe pracovat s "farníky", aby se stávali subjekty pastorace;
- Jak překonat falešnou dichotomii mezi věřícími a nevěřícími;
- Synodální proces jako zrcadlo normativních vs. subsidiárních očekávání.

Celkově konference míří k otázce: **Jak utvářet pastoraci, která není redukována na předpisy, avšak není ani beztvárá – pastoraci skutečně evangelijní, nikoli moralistickou?**

Konference je koncipována jako ekumenická; vítány jsou příspěvky zakořeněné v teologických perspektivách všech křesťanských církví.

Kontakt: Michal Opratrný mopatrny@tf.jcu.cz

Teologická
fakulta
Faculty
of Theology

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice